

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobkyně: T. T. H. T., nar. X, ev. č. X
státní příslušnost: V. s. r.
pobytem X
zastoupené advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2023, č. j. OAM-386/ZA-ZA11-HA13-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný současně rozhodl, že žalobkyni nelze udělit ani doplňkovou ochranu pro existenci důvodů uvedených v § 15a zákona o azylu.

II. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že žádost o mezinárodní ochranu podala dne 3. 4. 2023 a odůvodnila ji svojí rodinnou situací. Na území ČR žije od října 2004, od r. 2005 má povolení k trvalému pobytu. Na území ČR tak žije od 15 let. Trvalý pobyt jí byl zrušen v r. 2018, neboť byla na území ČR odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, dále přečinu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedy, a také přečinu legalizace výnosů z trestné činnosti, za což byla odsouzena k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 11 let. Z výkonu trestu byla podmíněně propuštěna po dvou třetinách vykonaného trestu. Trest vyhoštění jí uložen nebyl vzhledem k tehdy platnému pobytovému oprávnění a rodinnému zázemí v ČR.
3. Podstatnou část života žalobkyně prožila na území ČR. Ještě před odsouzením se jí narodila na území ČR dcera dne X. Y. X., která má čínskou státní příslušnost, protože jejím otcem je čínský státní občan pan X. Y. X., nar. X, který byl partnerem žalobkyně. Dcera žalobkyně navštěvuje v ČR základní školu, hovoří plynule česky a nikdy nebyla ve Vietnamu. Má na území ČR povolen trvalý pobyt, stejně jako partner žalobkyně.
4. Nyní se žalobkyně nachází v bezvýchodné situaci. Své trestné činnosti lituje, vnímá ji již jako minulost a chtěla by získat druhou šanci tak, aby se mohla postarat o dceru a vynahradit jí čas, o který ji v minulosti připravila. Žalobkyně nemá ve Vietnamu žádného blízkého rodinného příslušníka, všichni žijí v ČR. Ve vztahu k dceři by bylo tvrdé, pokud by se spolu s matkou odstěhovala do země, kterou nikdy nenavštívila, a navíc by je nemohl následovat partner žalobkyně (otec dcery), který v ČR podniká a ve Vietnamu rovněž nikdy nežil. Partner i dcera navštěvovali žalobkyni pravidelně ve věznici po dobu výkonu trestu. S ohledem na charakter spáchané činnosti je nereálné, aby žalobkyně získala pobytové oprávnění ve smyslu zákona o pobytu cizinců, neboť by nesplňovala podmínku trestní bezúhonnosti.
5. Za této situace zůstává jedinou možností, jak být se svojí rodinou, a jak dceři umožnit, aby byla se svojí matkou, aniž by docházelo k přemístění do zahraničí, usilovat o udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu ve znění před novelou (před 1. 7. 2023).
6. Pokud žalovaný aplikoval § 15a zákona o azylu, bylo na místě zvážit s ohledem na rodinnou situaci žalobkyně, resp. její nezletilé dcery, zda existují mezinárodní smlouvy, jimiž je ČR vázána, a které by s ohledem na znění čl. 10 Ústavy ČR měly aplikační přednost. V úvahu přichází čl. 3 Úmluvy o ochraně práv dítěte, podle něhož jakákoliv činnost státního orgánu vázaného úmluvou nesmí odporovat zájmu dítěte. Žalovaný však toto kritérium neaplikoval na případ žalobkyně a její nezletilé dcery. Posouzení případu žalobkyně zcela postrádá hodnocení z hlediska Úmluvy o ochraně práv dítěte. Absentuje také posouzení případu z hlediska čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, když žalovaný nezohlednil délku pobytu žalobkyně na území ČR, její rodinné

zázemí, realizaci rodinného života na území ČR s partnerem a dcerou, kteří mají na území ČR povolen trvalý pobyt, a také to, že svoji domovskou zemi žalobkyně navštěvovala pouze za účelem krátkých návštěv.

7. Podle žalobkyně je použita aplikace § 15a zákona o azylu v jejím případě v rozporu s výše uvedenými mezinárodními úmluvami. Azylový příběh žalobkyně přitom žalovaný nerozporoval.
8. S ohledem na výše uvedené žalobkyně soudu navrhla, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. V podaném vyjádření žalovaný popřel oprávněnost žalobních námitek, neboť neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný odkázal plně na správní spis, žádost o udělení azylu, výpověď žalobkyně, a také na napadené rozhodnutí. Žalovaný postupoval v souladu se zákonem o azylu a správním řádem.
10. Tvrzeným důvodem podané žádosti byla legalizace pobytu žalobkyně na území ČR, neboť zde pozbyla pobytové povolení. Současně žalobkyně odmítá návrat do Vietnamu, chce zůstat na území ČR s dcerou, když ve Vietnamu nemá žádné zázemí. Snahu zůstat v ČR a legalizovat si zde pobyt, stejně jako osobní důvody pro setrvání na území ČR, nelze podřadit pod taxativně vyznačené důvody uvedené v zákoně o azylu. Svůj pobyt si žalobkyně musí upravit na základě zákona o pobytu cizinců na území ČR, na jehož základě je vedeno odlišné správní řízení od řízení o mezinárodní ochraně.
11. Žalobkyně byla v ČR pravomocně odsouzena rozsudkem Krajského soudu v Brně ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci mimo jiné za spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c), odst. 3 písm. b), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku (a ještě dalšího zvlášť závažného zločinu a dvou přechínů), za což jí byl uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 11 let. Trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy je definován jako úmyslný a za jeho spáchání je za okolností jako v případě žalobkyně (neoprávněně zprostředkovala, prodala a pro jiného přechovávala omamnou látku; ve značném rozsahu; v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch; ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech) stanoven trest odnětí svobody s trestní sazbou v rozmezí 10 – 18 let (bod 1 výroku trestního rozsudku) a v rozmezí 8 – 12 let (body 3 a 4 výroku trestního rozsudku). Ve smyslu § 14 odst. 3 trestního zákoníku se tak jedná o zvlášť závažný zločin (trest odnětí svobody s horní hranicí minimálně 10 let), pročez lze konstatovat, že zločin žalobkyně je obecně považován za vážný.
12. Žalobkyně v ČR pobývala na základě povolení k trvalému pobytu, avšak v červenci 2015 byla zadržena policií a následně byla až do ledna 2023 ve vězení. Trvalý pobyt měla platný do září 2015. Žalovaný v evidenci CIS zjistil, že žalobkyně pozbyla své pobytové povolení v roce 2018. Uvedené skutečnosti potvrzují to, že žalobkyně se po ztrátě pobytového povolení snaží podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany nadále

setrvat na území ČR a legalizovat si zde další pobyt. Uvedené zjištění nezakládá relevantní důvod pro udělení azylu.

13. V případě žalobkyně jsou dány veškeré důvody pro závěr o tom, že se dopustila vážného zločinu, jenž předpokládá aplikace § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Aplikace citovaného ustanovení vylučuje cizince z možnosti udělení doplňkové ochrany, a to právě pro vážný zločin, jehož se žalobkyně dopustila (vzhledem k povaze páchané trestné činnosti, jejímu rozsahu a společenské nebezpečnosti).
14. Jak vyplývá i z rozsudku trestního soudu, závažnost drogové kriminality je dána závažností jejího dopadu a mírou devastačního účinku na psychické i fyzické zdraví konzumentů, a též celkově na společnost. Užívání drog patří k sociálně patologickým jevům s nejvýraznějšími negativními důsledky. Boj proti tomuto druhu kriminality je veden i v rámci mezinárodních smluv, např. Jednotnou úmluvou o omamných látkách ze dne 31. 3. 1961, Úmluvou o psychotropních látkách ze dne 21. 2. 1971, Úmluvou Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami ze dne 20. 12. 1988, přičemž jejich signatářem je i ČR. Signatáři těchto mezinárodních smluv se zavázali bojovat proti zneužívání psychotropních látek a proti nedovolené výrobě a obchodu s nimi.
15. Žalovaný má za to, že aplikace § 15a zákona o azylu byla zcela namístě s tím, že řádně zdůvodnila neudělení doplňkové ochrany žalobkyni.
16. V napadeném rozhodnutí žalovaný řádně zdůvodnil závěr o tom, že žalobkyně ve vlasti nemohla pocítovat odůvodněnou obavu z pronásledování podle zákona o azylu, což bylo podloženo i příslušnými informacemi o zemi původu. Současně žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých bylo možné učinit závěr, že ve své vlasti vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Sama žalobkyně uvedla, že ve vlasti nebyla nikdy politicky aktivní, a že neměla ani žádné potíže se státními orgány či bezpečnostními složkami v zemi původu.
17. Žalovaný neshledal žádné skutečnosti hodné zvláštního zřetele v posuzované věci. Žalobní námitky nemohou obstát, nelze bagatelizovat nedovolené trestní jednání žalobkyně. Skutečný stav věci byl řádně žalovaným zjištěn. Žalobkyně nepodávala žádné návrhy na doplnění správního spisu, přičemž s podklady se ani neseznámila (resp. právní zástupkyně se nedostavila k tomuto úkonu). Žalovaný se nedopustil jakékoliv nezákonnosti, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem.
18. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

19. Zdejší soud přezkoumal za podmínek uvedených v § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, v rozsahu uplatněných žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení předcházející jeho vydání, zohlednil i § 32 odst. 9 zákona o azylu, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
20. Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalovaného, kterým nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu, přičemž doplňkovou ochranu ve smyslu § 14a (popř. § 14b) zákona o azylu nelze udělit pro

existenci důvodů uvedených v § 15a zákona o azylu. V intencích těchto ustanovení žalovaný rozčlenil i odůvodnění svého negativního rozhodnutí. Žalobkyně svoji žalobu směřovala jen proti neudělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a současně proti aplikaci § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, v němž jsou zakotveny důvody vylučující udělení doplňkové ochrany cizinci. Žalobkyně v žalobě vytýkala žalovanému, že neaplikoval čl. 3 Úmluvy o ochraně práv dítěte, podle něhož nesmí jakákoliv činnost státních orgánů odporovat zájmům dítěte, přičemž posouzení z hlediska práv dítěte napadené rozhodnutí podle ní postrádá. Dále žalovanému vytýkala, že navzdory čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod žalovaný nijak nezohlednil její délku pobytu na území ČR, rodinné zázemí a realizaci rodinného života na území ČR s partnerem a dcerou (oba s trvalým pobytem na území ČR), a též to, že svoji vlast žalobkyně navštěvovala pouze za účelem krátkých návštěv. Podle žalobkyně je aplikace § 15a zákona o azylu v rozporu s výše uvedenými mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána a s odkazem na čl. 10 Ústavy ČR mají aplikační přednost. Žalovaný měl především zvážit rodinnou situaci žalobkyně a její nezletilé dcery, a umožnit tak dceři, aby byla se svojí matkou. Pro dceru žalobkyně by bylo tvrdé, pokud by se s žalobkyní odstěhovala do země, kterou nikdy nenavštívila. Žalobkyně by chtěla získat druhou šanci, aby se mohla postarat o svoji dceru a vynahradila jí čas, o který ji v minulosti připravila. Z obsahu žaloby lze tedy dovodit, že žalobkyně ji argumentačně směřovala pouze proti neudělení mezinárodní ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, a také proti důvodům vylučujícím udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Ostatní závěry žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu žalobkyně nijak nerozporovala. Na základě toho se krajský soud již nevěnoval dále přezkumu těchto pasáží napadeného rozhodnutí, neboť je lze pokládat za bezrozporné mezi účastníky řízení a souladné se zákonem. Naproti tomu soud dále přezkoumal v plném rozsahu dle uplatněných žalobních bodů důvody neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, včetně oprávněnosti aplikace § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

21. Soud předem obecně k věci uvádí, že institut azylu slouží osobám, které jsou v zemi původu pronásledovány ze zákonem stanovených důvodů, a současně není prostředkem pro řešení jakýchkoliv jiných problémů (osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. Udělení mezinárodní ochrany lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43).
22. Žalobkyně v žalobě potvrdila důvody podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které byly jednoznačně objasněny i v průběhu správního řízení. Důvodem podané žádosti je legalizace jejího pobytu na území ČR, neboť zde pozbyla pobytové povolení. Návrat do Vietnamu žalobkyně odmítá, neboť chce v ČR zůstat se svou dcerou a ve Vietnamu nemá žádné zázemí. Důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobkyně podřazuje pod ustanovení § 14a zákona o azylu.
23. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec, ad písm. a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo ad písm. b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy,

pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

24. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem.
25. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu považuje dle písm. a) uložení nebo vykonání trestu smrti, písm. b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, písm. c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo písm. d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
26. Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu nelze doplňkovou ochranu udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu.
27. Podle Přílohy č. 2 přechodných ustanovení k novelizaci zákona o azylu provedené čl. II zákona č. 173/2023 Sb. s účinností od 1. 7. 2023 platí dle bodu 1., že řízení podle zákona č. 325/1999 Sb. a řízení podle zákona č. 150/2002 Sb. ve věci rozhodnutí vydaného podle zákona č. 325/1999 Sb. zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne pravomocně neskončená, se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle zákona č. 325/1999 Sb. ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. před 1. 7. 2023); v těchto řízeních se však postupuje podle § 3d odst. 2 a 3, § 15 a § 25 a § 87 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
28. Vzhledem k posledně citovanému přechodnému ustanovení zákona o azylu bylo třeba na případ žalobkyně aplikovat znění zákona o azylu účinné přede dnem nabytí účinnosti jeho poslední novelizace, tedy před 1. 7. 2023. Ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) bylo v zákoně o azylu ještě před 1. 7. 2023. K jeho zrušení došlo teprve s účinností novelizace zákona o azylu, tedy od 1. 7. 2023. Řízení podle zákona č. 325/1999 Sb. ve věci rozhodnutí vydaného podle zákona č. 325/1999 Sb. bylo v případě žalobkyně zahájeno přede dnem nabytí účinnosti poslední novely zákona o azylu (před 1. 7. 2023) a do tohoto dne nebylo pravomocně skončeno (napadené rozhodnutí bylo vydáno až dne 28. 7. 2023). Proto bylo řízení dokončeno a práva a povinnosti s tímto související posouzena podle zákona o azylu ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti poslední novely tohoto zákona (před 1. 7. 2023).
29. Soud nejprve ověřil z předloženého správního spisu i napadeného správního rozhodnutí skutková zjištění žalovaného a rovněž jeho skutkové a právní závěry v posuzované věci.
30. Žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 3. 4. 2023. V minulosti nikdy nežádala o udělení mezinárodní ochrany. V jiných státech EU nepobývala, v jiných státech neměla udělena žádná víza ani povolení k pobytu. Totožnost a vietnamskou státní příslušnost prokázala cestovním dokladem Vietnamu. Dne 6. 4. 2023 žalobkyně poskytla údaje k podané žádost o udělení mezinárodní

ochrany a ještě téhož dne s ní byl proveden pohovor k podané žádosti za přítomnosti tlumočnicka z vietnamského jazyka, a také její právní zástupkyně. V rámci toho žalobkyně uvedla, že je zcela zdravá, nemá žádné omezení. Dále uvedla, že hovoří vietnamsky, nemá žádné náboženské ani politické přesvědčení, nikdy nebyla členkou politické strany ani skupiny a rovněž nebyla politicky aktivní. Ve vlasti naposledy žila ve městě Hanoj, kde bydlela v rodinném domě se svým dědečkem. Z vlasti vycestovala v říjnu 2004 letecky přes Paříž do Prahy. Přicestovala na české vízum, později získala na 1 rok oprávnění k pobytu a následně, asi v roce 2005, získala trvalý pobyt, který měla platný do září 2015. Od října 2004 žije v ČR trvale. Po vycestování z vlasti se do Vietnamu několikrát vrátila, naposledy tam byla na začátku roku 2015, kdy navštívila kamarády a pobývala tam asi 3 týdny. Do ČR se vracela letecky přes Moskvu. Na území ČR naposledy vstoupila letecky začátkem roku 2015. V průběhu pohovoru žalobkyně ještě upřesnila své cesty do Vietnamu. Vrátila se tam asi třikrát v letech 2010, 2014 a 2015. Vždy se jednalo o návštěvu kamarádů s pobytem na dva až tři týdny. Během pobytu ve Vietnamu žalobkyně neměla žádné problémy se státními orgány, nebyla zadržena ani trestně stíhána, neměla žádný problém. Stejně tak při vycestování z Vietnamu nebo při překračování vietnamským státních hranic neměla žalobkyně nikdy žádné problémy. V zemi původu neměla ani žádné potíže kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnost k sociální skupině či politickému přesvědčení. V návratu do vlasti jí nic nebrání, nemá tam žádný problém. Chce ale zůstat v ČR se svou dcerou, se kterou sdílí společnou domácnost na adrese v X. Na bydlení má smlouvu. Bydlí tam dále dceřin otec a partner žalobkyně Y. X., narozen X, státní příslušnosti Čínské lidové republiky, jenž je rovněž uveden jako otec v dceřině rodném listu. Partner žalobkyně má v ČR povolen trvalý pobyt. Žalobkyně upřesnila, že je svobodná a má dceru X. Y. X., narozenou X v X, se státní příslušností Čínské lidové republiky po svém otci. Dcera bydlí v X a má zde povolen trvalý pobyt. V červenci 2015 byla žalobkyně zadržena policií a od té doby byla ve vězení. Propuštěna byla dne 16. 1. 2023. V době jejího pobytu ve vězení bydlela dcera s partnerem žalobkyně, který zajišťoval veškerou péči o dceru sám. Během pobytu ve vězení byla žalobkyně s dcerou v pravidelném kontaktu, téměř každý den jí telefonovala. Po dobu pobytu žalobkyně ve vězení za ní každý měsíc přijížděl partner s dcerou na návštěvu. Ke svému vztahu s dcerou žalobkyně sdělila, že mají normální vztah jako matka s dcerou, protože dceři každý den z vězení telefonovala a každý měsíc za ní dcera jezdila do věznice na návštěvu. Žalobkyně si myslí, že je na ní dcera citově závislá. Dcera žalobkyně navštěvuje ZŠ X, asi 7. třídu (pozn. soudu: vzhledem k věku dcery muselo jít o 8. třídu). Má koníčky, hraje na klavír, ráda zpívá. Volný čas tráví většinou tak, že je doma a učí se. K dotazu, jak se žalobkyně stará o svou dceru, uvedla, že když byla propuštěna z vězení, dcera měla velkou radost, že je s ní matka doma. Žalobkyně doprovodila dceru do školy, aby viděla, kde se dcera učí a jaké má kamarády. Dcera je velmi hodná a citlivá. Žalobkyně se o dceru stará, každý den vaří večeře. Když mají o víkendu čas, navštěvují obchody ve městě a žalobkyně dceři něco koupí. Rodinu finančně zabezpečuje hlavně partner žalobkyně, zatím se stará o všechny výdaje. Partner podniká, má svou firmu s kabelkami. Dováží zboží do ČR, má velkoobchod na O. K trestu odnětí svobody byla žalobkyně odsouzena, protože distribuovala drogy, marihuanu. Byl jí uložen trest odnětí svobody v trvání 11 let. Podmíněně byla propuštěna v lednu 2023, ve vězení strávila 7 a půl roku, podmínku má na 5 a půl roku. Trest vyhoštění z ČR jí uložen nebyl. Uložený trest nejprve vykonávala po dobu 23 měsíců ve vazební věznici v Brně

a pak byla po celou dobu ve věznici v Opavě. Pobyt v ČR si nemůže legalizovat jinak, než žádostí o mezinárodní ochranu. Žalobkyně má v ČR kromě dcery a partnera ještě rodiče, avšak s nimi není dlouho v kontaktu, asi od roku 2008. Ve Vietnamu již nikoho nemá. O mezinárodní ochranu v ČR žalobkyně žádá z důvodu, že má tady dceru, která zde chodí do školy a žalobkyně s ní chce zůstat, neboť jí chce vynahradit dobu, po kterou byla ve vězení. Do Vietnamu se žalobkyně vracet nechce, nemá tam žádné zázemí ani příbuzné. Žádné další skutečnosti, které by měl správní orgán při rozhodování zohlednit, již žalobkyně neuvedla, pouze dodala, že vše sdělila. Na podporu svých tvrzení předložila rodný list dcery a nájemní smlouvu. Dále uvedla, že se nechce seznamovat s podklady a nechce být k tomuto pozvána, nechává to na své právní zástupkyni. Požádala o zpětné přetlumočení protokolu o pohovoru za účelem kontroly, který následně bez připomínek podepsala. Právní zástupkyně žalobkyně k věci uvedla, že žalobkyně žije podstatnou část svého života na území ČR a bylo jí zde uděleno nejvyšší možné pobytové oprávnění. Současně zde realizuje od svého narození soukromý a rodinný život dcera žalobkyně, která nikdy nenavštívila Vietnam. Pokud by musela s matkou vycestovat, byla by ve Vietnamu jako v cizí zemi. Vzhledem k absenci trestní zachovalosti by žalobkyně v současné době nezískala pobytové oprávnění, a tudíž jedinou možností, jak zůstat na území ČR se svou dcerou a partnerem, je požádat o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyni i její dceři by byla způsobena vážná újma, pokud by žalobkyně musela vycestovat do Vietnamu. Mohlo by dojít k úplnému zpretrhání vazeb s dcerou. Neudělení doplňkové ochrany by bylo v rozporu s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a čl. 3 Úmluvy o ochraně práv dítěte. Závěrem právní zástupkyně žalobkyně uvedla, že se chce seznámit se shromážděnými podklady pro vydání rozhodnutí.

31. Z rodného listu dcery žalobkyně bylo zjištěno, že byl vydán dne 12. 1. 2009 Úřadem městské části města Brna, Brno – střed, na jméno X. Y. X., narozené dne X v X. Z rodného listu se dále podává, že otcem dítěte je Y. X., nar. X v Číně, a matkou dcery je T. T. H. T., nar. X ve Vietnamu.
32. Z předložené smlouvy o nájmu bytu ze dne 1. 1. 2022 vyplývá, že žalobkyně si pronajala byt o velikosti 3 + 1 v X za celkovou platbu 18 000 Kč měsíčně. Smlouva byla sjednána na dobu neurčitou od 1. 1. 2022 s tím, že účelem nájmu je zajištění bydlení pro žalobkyni a její dceru. Ubytování jiných osob podléhá předchozímu písemnému souhlasu pronajímatele.
33. Z opisu evidence rejstříku trestů fyzických osob ze dne 11. 7. 2023 vyplynulo, že žalobkyně byla odsouzena za spáchání zvláště závažných zločinů, a také přečinů k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 11 let, přičemž z výkonu trestu odnětí svobody byla podmíněně propuštěna rozhodnutím Okresního soudu v Opavě ze dne 16. 1. 2023, sp. zn. 4 PP 47/2022, po vykonání 7 a půl roku trestu a se zkušební dobou do 16. 7. 2028. Ve vězení žalobkyně pobývala od jejího zadržení v červenci 2015 až do podmíněného propuštění dne 16. 1. 2023.
34. V průběhu správního řízení žalovaný shromáždil také informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně žalovaný vycházel z informací z cizineckého informačního systému (evidence CIS), opisu rejstříku trestů žalobkyně, z rozsudku KS v Brně ze dne 20. 10. 2016, č. j. 52 T 4/2016 – 2863, usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 3. 2017, č. j. 5 To 5/2017 – 3094, a dále z Informace OAMP Bezpečnostní a politická situace v zemi: Vietnam,

Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 14. 6. 2023. Veškeré listinné podklady jsou součástí spisového materiálu v této věci. Žalobkyni byla v průběhu správního řízení dne 11. 7. 2023 dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout další podklady rozhodnutí, nicméně žalobkyně se této možnosti již při pohovoru vzdala a její právní zástupkyně se k předmětnému úkonu nedostavila.

35. Jak již bylo výše naznačeno, žalobkyně nenaplnila žádné zákonem předvídané důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti svědčící o tom, že by vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Nikdy nebyla politicky aktivní a ve Vietnamu neměla žádné problémy se státními orgány. Z výpovědi žalobkyně nevyplyvá, že v případě návratu do vlasti mohla být jakkoliv pronásledována. Azyl jí proto nebyl ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu udělen.
36. Žalovaný rovněž nedospěl k závěru, že by žalobkyně mohla ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy z důvodu její rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, nebo že by jí takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Výpovědi žalobkyně bylo potvrzeno, že nikdy takové potíže neměla. Ve věci žalobkyně nebyl pro případ jejího návratu do vlasti shledán odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, protože jí azyl nebyl podle tohoto ustanovení udělen.
37. Žalobkyni rovněž nemohl být udělen azyl podle § 13 zákona o azylu, neboť z výpovědi žalobkyně nevyplyvá, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobkyně ve smyslu citovaného ustanovení (azyl za účelem sloučení rodiny).
38. Posouzením případu žalobkyně žalovaný nezjistil ani důvod zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu, protože jí nebyl rovněž humanitární azyl udělen. Žalovaný se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně, přihlédl k jejímu věku a zdravotnímu stavu a dospěl k závěru, že žalobkyně je dospělou, plně právně způsobilou, zdravou a práce schopnou osobou, jenž odmítá návrat do vlasti z toho důvodu, že chce zůstat v ČR se svou dcerou a navíc ve vlasti už nemá žádné příbuzné. Existenci příbuzenských vazeb na území ČR nelze v souladu s názorem vyjádřeným NSS v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003, nebo v usnesení ze dne 28. 4. 2011, sp. zn. 1 Azs 5/2011, považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok a ten je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy by bylo zcela nehumánní azyl neudělit. Životní situace žalobkyně není nikterak mimořádná, nýbrž je zcela běžná, a tudíž nejde o případ zvláštního zřetele hodný. Na tom nic nemůže změnit ani pozbytí pobytového povolení na území ČR. Například rozsudek NSS ze dne 2. 9. 2015, sp. zn. 1 Azs 178/2015, uvádí, že „humanitární azyl nebyl koncipován k poskytnutí ochrany v situacích obdobných situaci stěžovatele. Nejde o institut, který by měl být „záchrannou brzdou“, pokud jednotlivec vlastním přičiněním pozbude příslušné pobytové oprávnění (...).“ K zajištění pobytového povolení není určen humanitární azyl, nýbrž primárně zákon o pobytu cizinců na území ČR.

39. Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, žalovaný současně posoudil, zda žalobkyně splňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany (§ 28 zákona o azylu). Zde však žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyni nelze doplňkovou ochranu udělit, neboť byla v jejím případě zjištěna existence důvodu uvedeného v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu (dopustila se vážného zločinu).
40. Soud vzal podobně jako žalovaný v úvahu, že žalobkyně v ČR původně pobývala na základě povolení k trvalému pobytu, a že v červenci 2015 byla zadržena policií, s následným odsouzením a pobytém ve vězení až do ledna 2023. Z evidence CIS bylo zjištěno, že žalobkyně pozbyla své pobytové povolení v roce 2018 a ze sdělení žalobkyně vyplynulo, že chce zůstat nadále v ČR se svou dcerou, neboť ve Vietnamu nemá žádné zázemí. Po ztrátě pobytového povolení se tedy žalobkyně snaží podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany nadále setrvat na území ČR a legalizovat si zde svůj další pobyt. To však nezakládá relevantní zákonný důvod pro udělení azylu. Zde lze odkázat na bohatou judikaturu NSS, např. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, z něhož vyplývá, že *„poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců na území ČR.“* Obdobné závěry vyplývají i z rozsudku NSS ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004, podle něhož *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v ČR, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na složitost mechanismů, který tento upravuje.“* Pro účely legalizace pobytu na území ČR tedy není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany, kdy zákon o azylu vyjmenovává důvody pro její udělení, přitom snaha o legalizaci pobytu na území mezi tyto důvody nepatří. Žalobkyně by tedy měla řešit svoji pobytovou situaci jinou zákonnou cestou. Institut mezinárodní ochrany je právním institutem zcela výjimečným, jeho smyslem je poskytnout ochranu žadateli právě z důvodů upravených zákonem o azylu, nikoliv však před jakýmkoliv negativními jevy v zemi původu. Zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu pro nesplnění zákonných podmínek samo o sobě nevylučuje pobyt cizince na území ČR, jsou-li k tomu dány rodinné důvody. Tuto otázku je však potřeba řešit podle zákona o pobytu cizinců na území ČR, jenž je primárně k úpravě pobytu cizinců určen.
41. Při posuzování správnosti závěrů žalovaného, že žalobkyni nelze udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu se soud řídil mimo jiné judikaturou Nejvyššího správního soudu. Z usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007 – 119 vyplývá, že *„Jestliže v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (důvody vylučující udělení mezinárodní ochrany), rozhodne Ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany; není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 (důvody udělení azylu) nebo § 14a (udělení doplňkové ochrany) uvedeného zákona.“*

42. V průběhu správního řízení vyšly najevo velmi závažné skutečnosti, které vedly k závěru, že žalobkyně spáchala vážný zločin, jenž je předvídan v § 15a zákona o azylu, přičemž v těchto případech nelze žadateli udělit doplňkovou ochranu.
43. Ustanovení § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, jenž vylučuje udělení doplňkové ochrany osobě, která spáchala vážný zločin, vychází z čl. 17 odst. 1 písm. b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“). Předmětné ustanovení řeší situaci osob, které se dopustily vážného zločinu.
44. Vzhledem k aplikaci ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu v dané věci, zajistil žalovaný řádně podklady o trestním stíhání a odsouzení žalobkyně v ČR. Jednalo se především o odsuzující rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2016, č. j. 52 T 4/2016 – 2863, a usnesení Vrchního soudu v Olomouci o zamítnutí odvolání ze dne 29. 3. 2017, č. j. 5 To 5/2017 – 3094. Dále to byl opis z rejstříku trestů žalobkyně, z něhož vyplynulo, že žalobkyně byla z výkonu trestu podmíněně propuštěna dne 16. 1. 2023 (po vykonání 7,5 let trestu) se zkušební dobou do 16. 7. 2028.
45. Z výše uvedených trestních rozsudků vyplynulo, že žalobkyně byla odsouzena za spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c), odst. 3 písm. b), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku (bod 1), dále zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. b), písm. c) trestního zákoníku, dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku (bod 3, 4 rozhodnutí), dále přečinu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu dle § 284 odst. 1 trestního zákoníku (bod 6 rozhodnutí) a přečinu legalizace výnosů z trestné činnosti dle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b), písm. c) trestního zákoníku (bod 7 rozhodnutí), k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 11 let, pro jehož výkon byla zařazena do věznice se zvýšenou ostrahou. Odvolání podané žalobkyní následně odvolací soud zamítl. Rozsudek krajského soudu ve spojení s usnesením vrchního soudu nabyt právní moci dne 29. 3. 2017.
46. Shora uvedený trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy je definován jako úmyslný a za jeho spáchání za okolností, které byly zjištěny v případě žalobkyně, tedy že neoprávněně zprostředkovala, prodala a pro jiného přechovávala omamnou látku, čin spáchala ve značném rozsahu, v úmyslu získat pro sebe nebo jiného značný prospěch, ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech (bod 1 rozhodnutí), a dílem neoprávněně vyrobila a pro jiného přechovávala omamnou látku, čin spáchala jako členka organizované skupiny, v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, ve velkém rozsahu, a dílem se dopustila jednání, které bezprostředně směřovalo k dokonání trestného činu spočívajícího v neoprávněném vyrobění a přechovávání omamné látky pro jiného, když čin spáchala jako členka organizované skupiny, v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, ve velkém rozsahu, avšak k dokonání trestného činu nedošlo, může být stanoven trest odnětí svobody s trestní sazbou v rozmezí 10 až 18 let (bod 1 rozhodnutí) a v rozmezí 8 až 12 let (bod 3

- a 4 rozhodnutí). Podle § 14 odst. 3 trestního zákoníku se tedy jedná o zvlášť závažný zločin, a lze tak konstatovat, že zločin (zločiny), jenž žalobkyně spáchala, jsou obecně považovány za vážné.
47. Nutno poukázat na to, že žalovaný není ve smyslu § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu oprávněn si učinit úsudek o tom, zda byla spáchán trestný čin a kdo jej spáchal. Současně není oprávněn rozsudek příslušného soudu přezkoumávat. Rozhodnutím příslušného soudu je naopak vázán (§ 57 odst. 3 správního řádu).
48. Z judikatury NSS, konkrétně jeho rozsudku ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016 – 28, vyplývá, že „Pojem „vážný zločin“ (§ 15a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/199 Sb., o azylu) je autonomním pojmem azylového práva a je třeba jej vykládat s přihlédnutím k významu, jaký mu přikládá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice) a Úmluva o právním postavení uprchlíků (č. 208/1993 Sb.). Závěr o tom, že se žadatel o mezinárodní ochranu dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na skutečnost, že byl odsouzen za spáchání činu, jenž je ve vnitrostátním trestním právu kodifikován jako zvlášť závažný zločin, nýbrž je vždy třeba posoudit individuální okolnosti případu.“
49. Posledně uvedenými judikaturními závěry NSS se žalovaný řídil při posuzování věci žalobkyně a individuální okolnosti případu řádně posoudil. Vycházel také z toho, že § 14 odst. 1 trestního zákoníku dělí trestné činy na přečiny a zločiny, přičemž dle § 14 odst. 3 trestního zákoníku jsou zvlášť závažnými zločiny ty úmyslné trestné činy, na které trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 10 let. V případě trestného činu uvedeného pod bodem 1 rozsudku byla žalobkyně ohrožena trestem odnětí svobody se sazbou v rozmezí 10 až 18 let a v případě trestných činů uvedených pod bodem 3 a 4 rozsudku se jednalo o rozmezí 8 až 12 let. Ve třech úmyslných útocích žalobkyně se tedy jednalo o zvlášť závažný zločin (ve smyslu trestního zákoníku). Ve smyslu shora citovaného rozsudku NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016 – 28, by bylo vymezení vážného zločinu pro účely výkladu ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, založené pouze na definici obsažené v trestním zákoníku, jen zjednodušujícím a nedostatečně zohledňujícím povahu azylového práva. Pojem „vážný zločin“ je třeba vykládat v kontextu kvalifikační směrnice a Úmluvy o právním postavení uprchlíků (dále jen „Ženevská úmluva“). Soudní dvůr EU se rovněž zabýval výkladem tohoto pojmu, a to v rozsudku ze dne 9. 11. 2010, č. C – 57/09 a C – 101/09, v němž dospěl k závěru, že vážný zločin, na jehož základě lze žadatele vyloučit z možnosti udělení mezinárodní ochrany, musí být skutečně závažný, tj. musí dosahovat vysokého stupně závažnosti. Posouzení závažnosti zločinu musí být provedeno vždy konkrétně s přihlédnutím k okolnostem každého jednotlivého případu. Vodítko nabízí Ženevská úmluva o právním postavení uprchlíků, jenž uvádí demonstrativní výčet faktorů, které je třeba vzít v úvahu při posuzování, a to povahu činu, skutečně způsobenou škodu, povahu a výši trestu, a také otázku, zda je daný zločin obecně považován za závažný.
50. Podle krajského soudu ve shodě se závěry žalovaného byla výše naznačená kritéria v posuzované věci žalobkyně naplněna. Žalovaný posoudil vážnost zločinu žalobkyně také na podkladě závěrů trestních soudů vyložených v jejich rozsudcích. Z rozsudku krajského soudu vyplývá, že žalobkyně se dopustila celkem pěti útoků úmyslné trestné činnosti, částečně v podobě zvlášť závažných zločinů. Odsouzena byla podle nejzávažnějšího z nich podle § 283 odst. 4 trestního zákoníku a za použití § 43 odst. 1

trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 11 let (trestní sazba v rozpětí 10 – 18 let). Nebezpečnost trestné činnosti žalobkyně zvyšovala řada okolností, např. pod bodem 1 trestního rozsudku, že trestnou činnost organizovala spolu s dalšími osobami ve vzájemné součinnosti a dělbou úkolů se společným zjištěným záměrem a po rozdělení jednotlivých rolí zorganizovala a uskutečnila vývoz marihuany na Slovensko, a také se podílela na prodeji 10 kg marihuany obsahující THC, přičemž spolu s ostatními pachateli jednala v úmyslu získat pro sebe či jiného prospěch nejméně ve výši 663 236 Kč. Dále bylo zjištěno z trestního rozsudku krajského soudu pod body 3 a 4, že se žalobkyně vědomě podílela, po předchozích dohodách a dělbě úkolů s ostatními pachateli (opět vedeno společným zjištěným záměrem), na organizování, výrobě a následném prodeji sušené rostliny konopí s vysokým obsahem THC, zřízení pěstírny konopí v pronajatých nemovitostech, přičemž sama se podílela právě na jednáních ohledně zajištění pronájmu budov a poté je i fyzicky převzala. Rostliny konopí určené k prodeji byly následně zajištěny v rámci prohlídky jiných prostor v osobních motorových vozidlech, přičemž jejich prodejem by pachatelé získali finanční prospěch ve výši 2 428 073 Kč a 188 226 Kč. Uvedeným jednáním žalobkyně naplnila zákonné znaky pokračujícího zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, dílem ve stadiu pokusu (v bodech 3 a 4 trestního rozsudku). Podle bodu 6 trestního rozsudku dále žalobkyně společně se svým milencem neoprávněně přechovávala v množství větším než malém pro vlastní potřebu konopí, a to s vědomím, že jde o marihuanu, přitom nedisponovala žádným povolením pro nakládání s omamnými a psychotropními látkami. Bod bodem 7 trestního rozsudku bylo dále prokázáno, že žalobkyně se svým milencem koupila za peníze získané z trestné činnosti luxusní vozidlo zn. BMW, čímž naplnili zákonné znaky přečinu legalizace výnosů z trestné činnosti.

51. Z výše provedené citace závěrů odsuzujícího rozsudku v trestní věci žalobkyně (i z dalšího obsahu rozsudku) jednoznačně vyplývá, že soud dospěl k závěru, že žalobkyně se posuzovaného trestného jednání dopustila jako člen organizované skupiny, jejímž cílem bylo bezproblémové opatrování drog v ČR a na Slovensku (bod 1 trestního rozsudku). Jednání členů skupiny na sebe navazovalo, bylo vedeno konspirativně a shodným záměrem, jímž byla velkoprodukce marihuany. Vzhledem k objemu pěstovaných rostlin a množství pěstíren, které byly v provozu téměř paralelně, bylo třeba udržovat v chodu určitý aparát, v jehož rámci se žalobkyně podílela na organizování prodeje marihuany (minimálně dle bodu 1 trestního rozsudku) a dále skupině poskytovala kompletní servis při sjednávání nájmu nejméně dvou objektů, v nichž následně došlo ke zřízení pěstíren těchto rostlin, včetně sjednání podmínek nájmu s pronajímateli, které byly pro zamýšlenou činnost nejvýhodnější. Ze závěrů trestního soudu také vyplynulo, že žalobkyně jednala v úmyslu přímém, kdy současně chtěla a i poškodila zájem státu na kontrolovaném nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy. Žalobkyně se dopustila velmi závažné organizované trestné činnosti, která byla prováděna v poměrně značném rozsahu, po delší časové období, na více místech a velmi efektivně, přičemž v rámci organizované skupiny pachatelé vyrobili a prodali takové množství marihuany, které lze ve srovnání s podobnými případy považovat za množství nadprůměrné. Při ukládání trestu vzal soud v potaz jako polehčující okolnost dosavadní bezúhonnost žalobkyně, tedy že dosud nebyla soudně trestána, avšak na druhou stranu za přitěžující okolnost vzal právě rozsah spáchané trestné činnosti, neboť se žalobkyně dopustila pěti útoků úmyslné trestné

činnosti, částečně v podobě zvlášť závažných zločinů. Soud také žalobkyni označil za „pravou ruku“ jejího milence, který byl řídicím členem organizované skupiny (uvedená osoba byla trestně stíhána jako uprchlá), a pouze s ohledem na menší rozsah její trestné činnosti jí soud uložil o něco mírnější trest ve stejné trestní sazbě, konkrétně 11 let odnětí svobody. Od uložení trestu vyhoštění soud v případě žalobkyně upustil, neboť se na území ČR zdržovala legálně a měla zde nezletilé dítě.

52. Z výše uvedených závěrů trestního soudu lze jednoznačně dovodit povahu zločinu, míru společenské škodlivosti trestné činnosti žalobkyně, způsobenou škodu, povahu a výši trestu, a tím i obecný náhled na závažnost zločinu. Pokud jde o povahu zločinu, z jehož spáchání byla žalobkyně uznána vinnou a za nějž byla odsouzena, tak jde o zločin nesporně „závažný“ ve smyslu zákona o azylu, třebaže uložený trest odnětí svobody nedosahoval maximální horní hranice trestní sazby. Také míru společenské škodlivosti trestné činnosti žalobkyně je třeba vyhodnotit jako velmi vysokou (při respektu k pravomocnému trestnímu rozsudku ve smyslu § 57 odst. 3 správního řádu). Konopí je výchozí surovinou pro následnou výrobu marihuany (konopné drogy). Ačkoliv jde o tzv. lehkou drogu, a tedy méně nebezpečnou, než jsou tzv. tvrdé drogy, může i závislost na marihuaně způsobit vážné následky pro jejího uživatele spočívající v nepříznivém ovlivnění jeho psychiky, ovládacích a rozpoznávacích schopností i sociálního chování. Důsledky produkce takové látky nelze podceňovat. Jedná se o návykové látky, jež mohou mít pro uživatele devastující účinky, nejen osobnostně, ale i sociálně. Trestné činnosti v souvislosti s výrobou a prodejem marihuany se žalobkyně dopouštěla jako členka organizované skupiny, jejímž společným cílem bylo právě bezproblémové opatrování drog, resp. velkoprodukce marihuany. Žalobkyně se významně podílela na organizování prodeje marihuany a celé skupině poskytovala kompletní servis při sjednávání nájmu minimálně dvou objektů, kde následně skupina zřídila pěstírny. Žalobkyně jednala v úmyslu přímém a dopustila se velmi závažné organizované trestné činnosti, která byla prováděna ve značném rozsahu, po delší časové období, na více místech, a to velmi efektivně. Skupina vyrobila a prodala takové množství marihuany, jež lze při srovnání s podobnými případy považovat za množství nadprůměrné. U osoby žalobkyně je právě přitěžující okolností rozsah spáchané trestné činnosti, dopustila se celkem pěti útoků úmyslné trestné činnosti, částečně v podobě zvlášť závažného zločinu. Z trestního rozsudku krajského soudu také vyplynulo, že žalobkyně dokonala trestný čin uvedený pod bodem 1, avšak pokračující trestný čin pod body 3 a 4 dílem nedokonala, neboť rostliny konopí určené k prodeji byly zajištěny při domovních prohlídkách pěstíren a jiných prostor. Uložení trestu odnětí svobody v délce trvání 11 let také vyjadřuje nebezpečnost jednání žalobkyně a závažnost spáchaných zločinů. Z opisu rejstříku trestů žalobkyně dále vyplynulo, že byla z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěna dne 16. 1. 2023 (tedy po vykonání 7 a půl roku trestu), přičemž soud jí stanovil zkušební do 16. 7. 2028. Z tohoto pohledu tedy žalobkyně dosud trest odnětí svobody nevykonala, může se osvědčit teprve po uplynutí stanovené zkušební doby. Pokud jde o způsobenou škodu, pak ta byla způsobena trestnou činností žalobkyně ve spojení s dalšími členy organizované skupiny jak fyzickým, tak i právníckým osobám ve statisíkových nebo miliónových částkách (blíže viz trestní rozsudek krajského soudu).
53. V otázce závažnosti drogové kriminality soud jednoznačně přisvědčil závěrům žalovaného s tím, že její závažnost je dána (jak bylo ostatně konstatováno i rozhodnutími trestních soudů) právě závažností jejího dopadu a mírou devastujícího

účinku na psychické a fyzické zdraví konzumentů, a také celkově na společnost, kdy užívání drog patří k sociálně patologickým jevům s nejvýraznějšími negativními důsledky. Proto je uvedený typ kriminality řešen v mezinárodním měřítku, např. Jednotnou úmluvou o omamných látkách ze dne 31. 3. 1961, dále Úmluvou o psychotropních látkách ze dne 21. 2. 1971 a Úmluvou OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami ze dne 20. 12. 1988, jejichž signatáři včetně ČR se zavázali bojovat proti zneužívání psychotropních látek a proti jejich nedovolené výrobě a obchodu s nimi. Z preambulí citovaných mezinárodních smluv vyplývá, že nedovolenou výrobu a obchod s psychotropními látkami považuje OSN za vážné ohrožení zdraví a celkového blaha lidí a též za jevy nepříznivě ovlivňující ekonomické, kulturní a politické základy společnosti, vedoucí ve svém důsledku k rozkladu hospodářství i společnosti a ohrožující stabilitu, bezpečnost a suverenitu států ve všech oblastech a úrovních. Žalobkyně se výše naznačeným způsobem dopouštěla extrémně nebezpečného kriminálního jednání se závažnými společenskými a hospodářskými důsledky a negativními dopady na zdraví a životy dotčených osob, a to přitom v úmyslu opatřit si takovým způsobem značný materiální prospěch, bez ohledu na výše popsané závažné negativní dopady její trestné činnosti na společnost a jednotlivé osoby.

54. Na základě výše uvedeného lze mít za jednoznačně prokázané, že žalobkyně byla nejen důvodně podezřelá ze spáchání vážného zločinu, nýbrž i takový vážný zločin, který předpokládá § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, skutečně spáchala a byla za něj pravomocně odsouzena (blíže viz rozsudky trestních soudů). Vzhledem k povaze a rozsahu spáchané trestné činnosti, a také společenské nebezpečnosti, se jedná o vážný zločin, který má na mysli § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, vylučující žalobkyni z možnosti udělení doplňkové ochrany. Byly naplněny veškeré podmínky pro závěr o tom, že žalobkyně se dopustila vážného zločinu ve smyslu zákona o azylu, a tedy i pro aplikaci § 15a zákona o azylu. Shora popsané jednání žalobkyně je neslučitelné s principy, na nichž je vystavěna mezinárodní ochrana, pročez bylo v jejím případě na místě aplikovat § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a vyloučit ji tak z okruhu osob, kterým může být na území ČR udělena doplňková ochrana (§ 14a zákona o azylu).
55. Žalobkyně v žalobě namítala, že žalovaný byl povinen posuzovat její žádost z hlediska možnosti udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu s tím, že měl zohlednit její rodinnou situaci, resp. především její nezletilé dcery, která má na území ČR povolen trvalý pobyt a od narození zde žije, a současně zvážit existenci mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána a s ohledem na znění Ústavy ČR mají mít aplikační přednost. Žalobkyně tímto usiluje o udělení doplňkové ochrany za účelem legalizace svého pobytu na území ČR, neboť se nechce vracet do země původu. Uvádí, že ve Vietnamu již nemá nikoho z blízkých osob a chce se v ČR postarat o nezletilou dceru a vynahradiť jí čas, o který ji z důvodu výkonu trestu ve vězení připravila. Ve vztahu k dceři by bylo tvrdé, pokud by se musela s žalobkyní odstěhovat do země, kterou nikdy nenavštívila. V souvislosti s mezinárodními úmluvami žalobkyně zmínila čl. 3 Úmluvy o ochraně práv dítěte, neboť posouzení jejího případu postrádá hodnocení z hlediska této úmluvy. A dále zcela absentuje posouzení z hlediska čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, protože nebyla vzata v potaz realizace rodinného života žalobkyně na území ČR se svou dcerou a partnerem a ani délka jejího pobytu na území ČR. Námitkám žalobkyně krajský soud nepřisvědčil.

56. K uvedeným výtkám žalobkyně soud nejprve odkazuje na již shora provedený výklad, dále pak poukazuje na nejnovější judikaturu NSS, konkrétně usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022 - 48, v němž rozšířený senát dospěl mimo jiné k závěru, že „lze doplňkovou ochranu dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu udělit mimo jiné cizinci, který by byl vážně ohrožen na soukromém a rodinném životě v zemi jeho původu. Správní orgán proto nebyl při posuzování žádosti žalobkyně o doplňkovou ochranu pro porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod povinen bez vazby na stát původu zkoumat její sociální a rodinné vazby na území ČR, jejich pevnost a dopady vycestování na tyto vazby či možnost žalobkyně získat nějakou formu pobytového oprávnění na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. Nedostatek těchto zjištění ohledně „vnitrostátní“ újmy tedy sám o sobě nemá za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatečné zjištění skutkového stavu. Relevantní újmu by mohla představovat pouze újma ve státě jejího původu.“
57. Z posledně uvedeného usnesení rozšířeného senátu NSS ještě vyplynulo, že „doplňkovou ochranu na základě § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023, bylo možné udělit i) cizinci, kterému by v případě jeho vycestování z ČR hrozila ve státě jeho původu vážná újma, ii) která svou intenzitou nemusí dosahovat intenzity újmy předvídané v § 14a odst. 2 písm. a) až c) zákona o azylu, a iii) s ohledem na hrozbu této vážné újmy by vycestování cizince znamenalo porušení mezinárodních závazků ČR.“
58. K námitkám žalobkyně krajský soud souhrnně sděluje (blíže viz výklad shora), že žalobkyně byla pravomocně uznána vinnou ze spáchání zvláště závažného zločinu, který je předvídan právě ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení platí, že doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany se dopustil vážného zločinu. To bylo v posuzované věci jednoznačně naplněno, protože žalobkyni nebylo možné udělit doplňkovou ochranu ve smyslu § 14a zákona o azylu. V souladu se soudní judikaturou bylo ve věci řádně ověřeno, že vážný zločin spáchaný žalobkyní, na jehož základě byla vyloučena z možnosti udělení mezinárodní ochrany, dosahoval skutečně vysokého stupně závažnosti. Z judikatury NSS také vyplývá, že v případě zjištění některého z důvodů uvedeného v § 15a zákona o azylu (důvody vylučující udělení mezinárodní ochrany), rozhodne Ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany; přitom není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu (důvody pro udělení azylu) nebo § 14a zákona o azylu (důvody pro udělení doplňkové ochrany) ve smyslu usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119. Také z nejnovější judikatury NSS konkrétně z usnesení jeho rozšířeného senátu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, vyplývá, že správní orgán při posuzování žádosti žalobkyně o doplňkovou ochranu s odkazem na porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod není povinen bez vazby na stát původu žalobkyně zkoumat její sociální a rodinné vazby na území ČR, stejně tak jejich pevnost a dopady vycestování na tyto vazby či možnost žalobkyně získat nějakou formu pobytového oprávnění na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. Nedostatek těchto zjištění ohledně „vnitrostátní“ újmy nemá za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatečné zjištění skutkového stavu. Relevantní může být pouze újma ve státě původu žalobkyně (vážné ohrožení na soukromém a rodinném životě v zemi původu). Rozšířený senát NSS v posledně citovaném usnesení také uvedl, že v současné době je poskytována ochrana před vycestováním, s ohledem na právo chráněné vazby cizince v ČR a možné negativní důsledky jejich narušení, teprve v řízeních o uložení povinnosti vycestovat a v řízeních

o vyhoštění. Právě v řízení o vyhoštění je ČR povinna v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva zkoumat, zda by vyhoštění nebylo v rozporu s některými ze základních práv zaručených Úmluvou. Zjistí-li správní orgány, že by v důsledku vyhoštění k takovému zásahu došlo, mohou k vyhoštění přikročit jen, prokáží-li, že tento zásah je přiměřený sledovaným cílům a odpovídá „naléhavé společenské potřebě“. Jsou rovněž povinny zkoumat řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy, mezi která patří mj. nejlepší zájmy dítěte či dětí cizince, jakož i pevnost sociálních, kulturních a rodinných vazeb v hostitelské zemi a v zemi původu. Přestože se takové řešení nemusí jevit jako nejlepší či nejvhodnější, rozšířený senát NSS k tomuto postupu uvedl, že nemá možnost aprobovat výklad ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, jenž by byl v rozporu s požadavky unijního práva, a tedy podstatou a logikou mezinárodní ochrany, jak je vyložila judikatura Soudního dvora.

59. Z výpovědi žalobkyně a shora provedeného výkladu je zřejmé, že žalobkyně si chce na území ČR legalizovat svůj další pobyt, což ale nepředstavuje relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Současně argumentuje nezletilou dcerou, která má na území ČR povolen trvalý pobyt, žije zde prakticky od narození a nikdy nebyla ve Vietnamu. Je chvályhodné, že žalobkyně by se chtěla konečně postarat o svoji dceru (nar. X) a vynahradit jí čas, který z důvodu páčání závažné kriminality sama strávila dlouho ve vězení. Je však smutné, že na zájmy dcery nepomyslela dříve, tedy ještě před páčáním trestné činnosti. Odloučení od dcery po dobu pobytu ve vězení bylo značné, žalobkyně byla zadržena policií již v červenci 2015 a na svobodu byla podmíněčně propuštěna teprve dne 16. 1. 2023 (ve vězení strávila 7 a půl roku). Po celou dobu výkonu trestu odnětí svobody žalobkyně pečoval o dceru a vychovával ji její otec pan Y. X., nar. X, státní příslušnost Čínská lidová republika. Po toto dlouhé období mohla mít žalobkyně jen minimální vliv na výchovu své dcery, na péči o ni se nijak nepodílela. Uváděla, že si sice telefonovaly a jedenkrát měsíčně ji dcera se svým otcem navštěvovali ve věznici v Opavě. Nicméně vztah s dcerou musel být silně narušen a vazby zpřetrhány, neboť v době zatčení žalobkyně bylo její dceři pouhých 6,5 let a v době propuštění žalobkyně z vězení jí bylo něco přes 14 let věku. Dcera žalobkyně žila bez matky podstatnou část svého života. Zásadní vliv na její výchovu a výživu měl otec a nikoliv žalobkyně. Je také otázkou, jak se žalobkyně starala o svoji dceru v době páčání trestné činnosti, tedy ještě před zadržením policií, když byla dcera v předškolním věku. Z uvedeného tak lze těžko dovodit, že by dcera žalobkyně (nyní 15,5 roku) ochotně cestovala do Vietnamu nebo kamkoliv jinam do zahraničí za matkou. Na území ČR má spolu se svým otcem povolen trvalý pobyt a na péči od otce je již zvyklá. Má zde také sociální vazby na spolužáky, kamarády. Blíží se spíše věku zletilosti, bude tedy moci navštívit případně žalobkyni ve vlasti nebo kdekoliv, kde získá oprávnění k pobytu. A naopak žalobkyně bude moci navštívit dceru v ČR (vyhoštění jí nebylo uloženo). Pokud jde o otce dcery žalobkyně, tak z žádného podkladu a ani pohovoru s žalobkyní jednoznačně nevyplynulo, že by tato osoba sdílela s žalobkyní společnou domácnost, a že by byla jejím životním partnerem. Naopak z trestních rozsudků vyplynulo, že se žalobkyně dopouštěla trestné činnosti spolu se svým tehdejší partnerem panem N. V. H.
60. Soud závěrem uvádí, že žalobní námitky s ohledem na výše uvedené neobstojí, přičemž nedovolené trestní jednání žalobkyně nelze bagatelizovat. Žalovaný řádně zjistil skutečný stav věci, žalobkyně současně nepodala žádné návrhy na doplnění dokazování

nebo správního spisu, přičemž s podklady pro vydání rozhodnutí se ani neseznámila, resp. právní zástupkyně se k tomuto úkonu nedostavila. Žalovaný se při posuzování věci nedopustil žádné nezákonnosti, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem.

V. Závěr a náklady řízení

61. Soud tedy shledal námitky žalobkyně neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
62. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tedy nebyla přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. dubna 2024

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně